

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัฒนธรรมเป็นมรดกทางสังคม ที่ครอบคลุมทุกสิ่งทุกอย่างที่แสดงออกถึงวิถีชีวิตมนุษย์ โดยแต่ละสังคมมีวัฒนธรรมเฉพาะของตนเอง เพราะเป็นวิถีชีวิตที่แตกต่างกันของแต่ละกลุ่มสังคม (สุพัตรา สุภาพ, 2534) ในแต่ละสังคมจะมีการคิดค้นและสร้างสรรค์วัฒนธรรม ซึ่งมีลักษณะเฉพาะอันเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง เพื่อเป็นแบบแผนในการดำรงชีวิต และกลมกลืนจิตใจของสมาชิกให้มีความเจริญงอกงาม ความกลมเกลียวก้าวหน้าและมีศีลธรรมอันดี ไทยเป็นชาติที่เจริญรุ่งเรืองและมีวัฒนธรรมประจำชาติเป็นของตนเองมาช้านาน จากการศึกษาพบว่า นับจากสมัยสุโขทัยเป็นต้นมา ไทยมีวัฒนธรรมที่มีรากฐานที่มั่นคง แม้ว่าสุโขทัยจะเสื่อมอำนาจลงวัฒนธรรมก็ยังคงได้รับการทำนุบำรุงรักษาและสืบทอดอย่างมั่นคงสืบต่อมาจนถึงสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ (ณรงค์ เส็งประชา, 2532)

วัฒนธรรมไทย จึงมีความสำคัญยิ่งในฐานะเป็นเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย เป็นรากฐานของการสร้างสรรค์ ความสามัคคีและความมั่นคงของชาติเป็นสิ่งแสดงถึงศักดิ์ศรีเกียรติภูมิและความภาคภูมิใจร่วมกันของคนไทย และเป็นปัจจัยให้คนในชาติได้ประพฤตินทางที่ดีงามมีคุณธรรมเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาสังคมและประเทศชาติ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2529) นอกจากนี้ศิลปวัฒนธรรมยังเป็นสิ่งที่แสดงถึงความเจริญและวิวัฒนาการของสังคมมนุษย์ ความหลากหลายด้านศิลปวัฒนธรรมของสังคมไทยมีส่วนสัมพันธ์กับการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของชาติ การละเลยการอนุรักษ์ การพัฒนาตลอดจนการส่งเสริมด้านศิลปวัฒนธรรมจะทำให้ประเทศขาดความโดดเด่นและควมมีเอกลักษณ์เฉพาะตน ทำให้ศิลปวัฒนธรรมภายนอกเข้ามามีบทบาท จนอาจทำให้ความเป็นเอกลักษณ์ดังกล่าวของสังคมถูกกลืนหรือลบเลือนไปในที่สุดจึงเป็นหน้าที่ของคนไทยจะต้องช่วยกันอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทยให้ดำรงอยู่ตลอดไป

นอกจากนี้ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและวัฒนธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) จึงมุ่งมั่นที่จะพัฒนาสังคมไทยโดยรวม โดยหวังให้ ภายในปี ๒๕๔๙ คนไทยรู้ เข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมไทย มีคุณธรรม จริยธรรม มีระบบคิดในการสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อสาธารณะสามารถปรับวิถีชีวิตได้อย่างเหมาะสมต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันและอนาคต อันจะโน้มนำให้การพัฒนาประเทศมีทิศทางไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2544)

ในปัจจุบันพบว่า การพัฒนาประเทศในระยะเวลาที่ผ่านมา ทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง มีการติดต่อสื่อสารที่สะดวกรวดเร็ว ประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตเมือง มีสัดส่วนเพิ่มมากขึ้นส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิถีการดำเนินชีวิต ความเจริญทางเศรษฐกิจกระจุกอยู่เฉพาะเมืองใหญ่ การพัฒนาที่ขาดความสมดุลโดยมุ่งสร้างความสำเร็จรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจแต่ประการเดียวทำให้บุคคลและสังคมรวมทั้งโครงสร้างและกลไกบริหาร จัดการต่างปรับตัวไม่ทัน เกิดความไม่สมดุลระหว่างการพัฒนาทางวัตถุกับการพัฒนาทางจิตใจ การเร่งพัฒนาประเทศโดยใช้กระบวนการแบบแยกส่วนได้ก่อให้เกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างมากมาย การพัฒนาที่ขาดจากรากฐานวัฒนธรรมของตนก่อให้เกิดความเสียหายสุดครุณานับประกอบกับกระแสวัฒนธรรมชาติต่างๆที่หลั่งไหลเข้ามา ทำให้คนไทยตกอยู่ภายใต้วัฒนธรรมบริโภคนิยม ทำให้เกิดความขัดแย้งและความสับสนในความคิด ความเชื่อ ค่านิยม มีการเอาัดเอาเปรียบ ขาดการประนีประนอมและเกื้อกูลต่อกัน ภูมิปัญญาไทยและลักษณะความเป็นไทยถูกกระแสวัฒนธรรมสมัยใหม่รุกราน ครอบงำจนทำให้วัฒนธรรมไทยถูกละเลย ลดคุณค่าและกลายเป็นสภาพอ่อนแอลง (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2544)

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุหลั่งไหลเข้ามา มีจำนวนประชากรหนาแน่น ดังนั้นกรุงเทพมหานครจึงเป็นแหล่งรวมวัฒนธรรมขนาดใหญ่จากคนหลายท้องถิ่น หลายวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างเด่นชัด มีระบบข่าวสารที่ก้าวหน้าแต่สภาพความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของบุคคลมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ทำให้วัฒนธรรมของคนในกรุงเทพมหานครมีความหลากหลายทั้งที่เหมาะสมและไม่เหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย เรื่อง กรุงเทพมหานคร: สสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเพื่อการวิจัยวัฒนธรรม ผลการศึกษาวิจัยพบว่า กรุงเทพมหานครมีการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะในช่วงสามทศวรรษที่ผ่านมา ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงประกอบด้วย ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ สังคม อุตสาหกรรม เทคโนโลยี ข่าวสาร วัฒนธรรม ตะวันตก การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะในเรื่องการปรับตัวเพื่อให้สามารถตั้งรับกับกระแสวัฒนธรรมและเศรษฐกิจใหม่ และผลของการไม่สามารถปรับตัวได้ ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่นปัญหาครอบครัว การจราจร มลพิษ นิเวศวิทยาส่งผลให้คนกรุงเทพมหานครมีอาการทางโรคประสาทมากขึ้น ความไม่สอดคล้องกันของวัฒนธรรมกับวิถีชีวิตส่งผลต่อรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนกรุงเทพ ความพยายามในการแก้ปัญหาจากหลายๆหน่วยงานส่งผลให้ปัญหาบางอย่างถูกแก้ไขและบางปัญหายังไม่สามารถแก้ไขได้ เนื่องจากขาดตัวกลางผู้ประสานงานอย่างจริงจังและภาพปัญหาเหล่านี้จะยิ่งส่งผลมากขึ้นในอนาคต จากการศึกษา การดำเนินชีวิตของคนกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่ากรุงเทพมหานครเป็นเมืองศูนย์กลางอาชญากรรมและแหล่งธุรกิจทางเพศ ชีวิตสภาพความเป็นอยู่แบบดั้งเดิมของ

ชาวกรุงเทพมหานครที่เรียบง่ายได้เปลี่ยนแปลงไป และส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมไทย (พัทยา สายหนู, 2534 อ้างถึงในบทคัดย่อผลงานวิจัยด้านวัฒนธรรม, 2543) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีอิทธิพลต่อเด็กซึ่งเป็นสมาชิกของครอบครัวและสังคม พร้อมทั้งส่งผลถึงความเสื่อมลงของวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน สถาบันที่ได้รับการคาดหวังและศรัทธาจากสังคมในการให้การศึกษายกย่องวัฒนธรรมแก่เยาวชนในวัยเรียน คือ โรงเรียน เนื่องจากการคาดหวังดังกล่าวโรงเรียนจึงมีหน้าที่หลายประการ

บาลแลนไธน์ (Ballantine, 1983) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของโรงเรียนในสังคมไว้ ดังนี้

1. กระบวนการสังคมประกิต คือ การเรียนรู้เพื่อเป็นสมาชิกที่มีประโยชน์ของสังคมและการถ่ายทอดวัฒนธรรม

2. การเลือก การฝึก และการจัดตำแหน่งหน้าที่ของบุคคลในสังคม

3. การเปลี่ยนแปลง และการนำวิธีการใหม่ๆ

4. การพัฒนาบุคคลและสังคม

เบรมเบค (Brembeck, 1971) ได้กล่าวว่าโรงเรียนมีหน้าที่ 4 ประการคือ

1. การให้การศึกษาระบบการสังคมประกิต

2. การถ่ายทอดคุณค่าทางวัฒนธรรม

3. การเตรียมรูปแบบผู้ใหญ่ สำหรับเด็ก

4. การคัดเลือกนักเรียน บนพื้นฐานของความสำเร็จ

ภิญโญ สาร (2523) ได้กล่าวถึงบทบาทสำคัญของสถาบันศึกษาที่มีต่อวัฒนธรรมไว้ว่า "การอนุรักษ์และการถ่ายทอดวัฒนธรรมเป็นงานหลักของการศึกษา" โรงเรียนเป็นสถาบันที่สำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรมของสังคม โดยการพิจารณาถึงการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีอันเป็นส่วนรวมของชาติและวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน ทั้งนี้เพื่อความเจริญก้าวหน้า ความมั่นคงของชาติและชุมชนนั้น

โรงเรียนเอกชนเป็นโรงเรียนที่มีความคล่องตัวและมีความพร้อมสูงมากที่จะเป็นผู้นำการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งสามารถกำหนดนโยบายของโรงเรียนและจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเองได้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายหลักและเป็นกฎหมายแม่ที่จะนำไปสู่ การกำหนดเป็นพระราชบัญญัติการศึกษาเอกชน (รุ่ง แก้วแดง, 2534)

นอกจากนี้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 4 มาตรา 23 กล่าวว่า การจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและ

การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ในแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ของกระทรวงศึกษาธิการ จุดเน้นการพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของกระทรวงศึกษาธิการได้เน้นการพัฒนา เรื่องการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและสืบทอดศิลปะและวัฒนธรรมอันดีงามของชาติให้เป็นรากฐานแห่งการดำเนินชีวิตตามวิถีชีวิตไทย

การส่งเสริมวัฒนธรรมของนักเรียน เรื่องชัย เจริญชัย (2529) ได้เสนอแนะว่า ควรจัดเนื้อหาวัฒนธรรมลงในหลักสูตรให้สอดคล้องทั้ง 3 ด้าน คือ

1. ด้านพุทธิพิสัย เป็นการมุ่งเน้นความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาต่างๆทางวัฒนธรรมซึ่งสามารถสอดแทรกในหลักสูตรการเรียนการสอนได้ อาจเป็นเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และวรรณกรรม
2. ด้านทักษะ เป็นการฝึกให้เกิดความชำนาญ ความคล่องแคล่วในการปฏิบัติเป็นต้นว่าดนตรี นาฏศิลป์
3. ด้านเจตคติ สำหรับด้านนี้เป็นด้านที่ลึกซึ้ง อาจปลูกฝังในเรื่องของค่านิยม ความเชื่อถือซึ่งจะทำให้เกิดการพัฒนาจากส่วนที่เป็นรูปธรรมออกมาในรูปลักษณะนิสัย และความประพฤติ เช่น ความมีวินัย ความประหยัด การตรงต่อเวลา เป็นต้น

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช (2530) ได้ให้ความคิดเห็นหลักในการสืบทอดและเสริมสร้างวัฒนธรรมไทยให้กับเด็กและเยาวชนไว้ดังนี้

1. ชี้แจงให้เด็กเห็นว่าศิลปะหรือวัฒนธรรมมีความสำคัญต่อชีวิตและชาติอย่างไรบ้าง
2. ให้เด็กได้เข้าใจจุดมุ่งหมายของการสืบทอดและการเสริมสร้างวัฒนธรรม
3. มีวิธีการต่างๆในการสืบทอดและเสริมสร้างวัฒนธรรม การสืบทอดและเสริมสร้างวัฒนธรรมนั้นๆทำในเฉพาะในโรงเรียนยังไม่พอ จะต้องจัดสิ่งแวดล้อมต่างๆด้วย เพื่อให้เด็กมีประสบการณ์ด้วยตนเองอย่างเพียงพอ จึงจะทำให้เด็กเข้าใจและซาบซึ้งในสิ่งต่างๆเหล่านี้ดีขึ้น อีกทั้งการเรียนควรมีการเสริมสร้างเจตคติและความสนใจด้วย

นอกจากนี้ ประภาพรพรณ สุวรรณสุข (2524) ได้เสนอวัฒนธรรมไทยที่ควรจัดการเรียนการสอนไว้ 5 ประเภท ได้แก่

1. วัฒนธรรมทางภาษาและวรรณกรรม
2. วัฒนธรรมทางมารยาท
3. วัฒนธรรมอันเป็นพิธีทางศาสนา
4. วัฒนธรรมการแสดงและการละเล่นพื้นเมือง
5. วัฒนธรรมการแต่งกายของคนไทย

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สนใจศึกษาสภาพและปัญหาในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนอนุบาลเอกชน กรุงเทพมหานครว่าในปัจจุบันได้มีการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยให้แก่เด็กในวัยอนุบาลหรือไม่ อีกทั้งมีปัญหาอย่างไรในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย พร้อมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางแก่ครู ผู้บริหารการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและสนับสนุน ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของเด็กต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยใน ด้านบริหาร ประกอบด้วย นโยบาย หลักสูตร บุคลากร สภาพแวดล้อมและงบประมาณ และด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ประกอบด้วย การวางแผนและเตรียมการสอน การจัดกิจกรรม การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ สภาพแวดล้อมภายในและการวัดและประเมินผล ของโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูที่สอนระดับชั้นอนุบาล1 ถึงอนุบาล3 ในโรงเรียนอนุบาลที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 719 โรงเรียน

2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา สภาพการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในโรงเรียนอนุบาลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร ด้านการบริหาร และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ดังนี้

2.1 การบริหาร

2.1.1 นโยบาย

2.1.2 หลักสูตร

2.1.3 บุคลากร

2.1.4 สภาพแวดล้อม

2.1.5 งบประมาณ

2.2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

2.2.1 การวางแผนและเตรียมการสอน

2.2.2 การจัดกิจกรรม

2.2.3 การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์

2.2.4 สภาพแวดล้อมภายใน

2.2.5 การวัดและประเมินผล

ข้อตกลงเบื้องต้น

ขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในโรงเรียน ดังนั้นจึงไม่ถึงว่าทำให้เกิดความลำเอียงในการสรุปข้อค้นพบ

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

วัฒนธรรมไทย หมายถึง วิถีชีวิตของคนในสังคมไทย ซึ่งเป็นแบบแผนของการประพฤติปฏิบัติที่ดำรงมาและการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดในสถานการณ์ต่างๆ ที่สมาชิกในสังคมไทยสามารถรู้ เข้าใจ ชาบซึ่ง ยอมรับ และใช้ปฏิบัติร่วมกันในสังคมไทย อันได้แก่ ภาษาและวรรณกรรม มารยาท การแต่งกาย ประเพณีและพิธีทางศาสนา ศิลปกรรมและการแสดงและการละเล่น

ภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ภาษาไทยที่ใช้ในการพูดและการเขียนรวมทั้งงานประพันธ์ที่สร้างสรรค์ที่มีการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

มารยาท หมายถึง การประพฤติ ปฏิบัติระหว่างบุคคลต่อบุคคลที่สังคมยอมรับ ได้แก่ มารยาททางกาย และมารยาททางวาจา

การแต่งกาย หมายถึง เครื่องนุ่งห่มที่แสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย

ประเพณี และพิธีทางศาสนา หมายถึง กิจกรรมที่ปฏิบัติในวันสำคัญต่างๆ

ศิลปกรรม หมายถึง งานศิลปะทัศนกรรม จิตรกรรม สถาปัตยกรรม และประติมากรรม

การแสดงและการละเล่น หมายถึง การละเล่นและของเล่นของไทย ดนตรีไทย เพลงไทยประเภทต่างๆ และศิลปการแสดงของไทย

การจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานของผู้บริหารและครูในด้านบริหารและด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อปลูกฝังวัฒนธรรมไทยในด้านต่างๆ ให้แก่เด็ก

ด้านบริหาร หมายถึง การวางแผน เตรียมงานและปฏิบัติงานด้านนโยบาย
 หลักสูตร บุคลากร สภาพแวดล้อมและงบประมาณในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

นโยบาย หมายถึง หลักและแนวทางปฏิบัติซึ่งถือเป็นแนวดำเนินการในการจัด
 การเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

หลักสูตร หมายถึง เนื้อหา สาระเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยที่ใช้ในการจัดการเรียน
 การสอน

บุคลากร หมายถึง ผู้บริหาร ครูในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะ
 กรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

สภาพแวดล้อม หมายถึง ลักษณะการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและ
 ภายนอกห้องเรียนที่ช่วยในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

งบประมาณ หมายถึง เงินที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรม
 ไทยในโรงเรียนอนุบาล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการจัดให้เกิดการเรียนรู้
 ตามวัตถุประสงค์ที่วางเอาไว้โดยมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย การวางแผนและเตรียมการสอน
 การจัดกิจกรรมทั้งในและนอกแผนการสอน การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ บรรยากาศและ
 สื่อ อุปกรณ์และการวัดและประเมินผลการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

การวางแผนและเตรียมการสอน หมายถึง การเตรียมการในการสอน รวมทั้ง
 การจัดทำแผนการสอนระยะสั้น ระยะยาวสำหรับวัฒนธรรมไทยในด้านต่างๆ

การจัดกิจกรรม หมายถึง รูปแบบของกิจกรรมที่ใช้ในการสอนวัฒนธรรมไทย
 ด้านต่างๆในช่วงเวลาเรียน

การจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ หมายถึง กิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น
 นอกเหนือจากกิจกรรมในช่วงเวลาเรียน

สภาพแวดล้อมภายใน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อม บรรยากาศต่างๆภายใน
 ในห้องเรียนรวมทั้งสื่อการสอนต่างๆที่ช่วยในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย

การวัดและประเมินผล หมายถึง การสรุปผลและวัตถุประสงค์ในการจัด
 กิจกรรม

โรงเรียนอนุบาล หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
 ที่มีการสอนในระดับอนุบาล 1 ถึง อนุบาล 3 ในกรุงเทพมหานคร

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการวางแผน การจัดการศึกษาหรือผู้ที่ป็นหัวหน้า
 การจัดการศึกษาฝ่ายวิชาการของโรงเรียนนั้นๆ

ครูอนุบาล หมายถึง ครูที่สอนในระดับอนุบาล 1 ถึง อนุบาล 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร

ปัญหาและอุปสรรค หมายถึง การไม่สามารถดำเนินการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในด้านการบริหารและด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้และข้อขัดข้องต่างๆในการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยให้แก่เด็กอนุบาล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ผู้บริหารและครูที่สอนในระดับชั้นอนุบาล 1ถึงอนุบาล3 ในโรงเรียนอนุบาลที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 719 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารจำนวน 169 คน ครูที่สอนระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงอนุบาล 3 ระดับละ 1 คน รวม 507 คน รวมทั้งสิ้น 676 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในโรงเรียน ด้านการบริหาร

2.2 แบบสอบถามครูประจำชั้น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในโรงเรียน ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

2.3 แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในโรงเรียน ด้านการบริหาร

2.4 แบบสัมภาษณ์ครูประจำชั้น เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในโรงเรียน ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

2.5 แบบสังเกต การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของครูประจำชั้นอนุบาล

2.6 แบบสำรวจ การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของโรงเรียนอนุบาล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างและรับแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตและแบบสำรวจ ผู้วิจัย
ทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากเครื่องมือแต่ละฉบับ ผู้วิจัยจะนำมาวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามผู้บริหารและแบบสอบถามครูประจำชั้น

โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงตามประเด็น
ต่างๆที่ผู้วิจัยเสนอไว้ ส่วนแบบสอบถามที่มีลักษณะปลายเปิด วิเคราะห์โดยนำข้อมูลมารวบรวม
และเสนอเป็นความเรียง

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกตและแบบสำรวจ สรุป

เนื้อหาตามประเด็นการวิจัย แล้วนำเสนอข้อมูลเชิงบรรยาย

4. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงสภาพการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยให้แก่เด็กอนุบาลของโรงเรียนอนุบาล สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ในกรุงเทพมหานคร รวมทั้งปัญหาและแนวทางแก้ไข
ปัญหา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงนโยบาย คุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ
การบูรณาการการเรียนการสอน ในระดับชั้นอนุบาลต่อไป

2. เป็นแนวทางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสนับสนุนและส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้
ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยในอีกระดับหนึ่งต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย